

# 10 Неделя след Неделя подир Въздвижение (10. Декември 2006 г.)

## Апостолско четиво

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ЕФЕСЯНИ

ГЛАВА 5

8. Вие бяхте някога тъмнина, а сега сте светлина в Господа; постъпвайте като чеда на светлината,
9. защото плодът на Духа се състои във всяка доброта, правда и истина -
10. и изпитвайте, що е благоугодно Богу.
11. Не участвайте в безплодните дела на тъмнината; напротив, изобличавайте ги.
12. Защото за онова, което нечестивците скришом вършат, срамно е и да се говори.
13. А всичко, което се изобличава, от светлината става явно: понеже всичко, което бива явно, е светлина.
14. Затова е казано: стани ти, който спиш, и възкръсни от мъртвите, и ще те осветли Христос.
15. И тъй, гледайте, колко внимателно трябва да постъпвате: не като неразумни, а като мъдри,
16. като скъпите времето, защото дните са лукави.
17. Затова недейте бива неразсъдливи, а разпознавайте, що е воля Божия.
18. И не се опивайте с вино, от което произлиза разпътство; но се изпълняйте с Дух,
19. като се назидавате сами с псалми и славославия и с песни духовни, пеейки и възпявайки в сърцата си Господа.

## Евангелско четиво

ОТ ЛУКА СВЕТО ЕВАНГЕЛИЕ

ГЛАВА 13

10. В една от синагогите Той поучаваше в събота;
11. и ето една жена с немощен дух от осемнайсет години; тя беше прегърбена и не можеше никак да се изправи.
12. Като я видя Исус, повика я и рече ѝ: жено, освобождаваш се от недъга си!
13. И сложи ръцете Си върху нея; и тя веднага се изправи и славеше Бога.
14. При това началникът на синагогата, негодувайки, задето Исус в събота изцери, заговори и рече на народа: шест дена има, през които трябва да се работи; в тях дохождайте и се лекувайте, а не в съботен ден.
15. Господ му отговори и рече: лицемерцо, не отвързва ли всеки от вас вола си или осела си от яслите в събота, и не води ли да го пои?
16. А тая дъщеря Авраамова, която сатаната е свързал, ето вече осемнайсет години, не биваше ли да се освободи от тия връзки в съботен ден?
17. И когато Той говореше това, всички, които бяха против Него, изпитваха срам; а целият народ се радваше за всички славни дела, вършени от Него.

## Символ на вярата (по време на литургия се чете заедно от всички богомолци)

1. Вярвам в един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо.
2. И в един Господ Исус Христос, Сина Божий, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове: Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, несътворен, единосъщен с Отца, чрез Когото всичко е станало.
3. Който заради нас, човеците, и заради нашето спасение слезе от небесата и се възплъти от Духа Светаго и Дева Мария и стана човек.
4. И бе разпнат за нас при Понтия Пилата, и страда, и бе погребан.
5. И възкръсна в третия ден, според Писанията.
6. И възлезе на небесата и седи отдясно на Отца.
7. И пак ще дойде със слава да съди живи и мъртви и царството Му не ще има край.
8. И в Духа Светаго, Господа, Животоворящия, който от Отца изхожда, Комуто се покланяме и го славим наравно с Отца и Сина, и Който е говорил чрез пророците.
9. В едната, света, вселенска (съборна) и апостолска Църква.
10. Изповядвам едно кръщение за опрощаване на греховете.
11. Чакам възкресение на мъртвите.
12. И живот в бъдещия век! Амин.

## Господня молитва (по време на литургия се чете заедно от всички)

Отче наш, Който си на небесата! Да се свети Твоето име;  
да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята;  
насъщния ни хляб дай ни днес;  
и прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си;  
и не въведи нас в изкушение, но избави ни от лукавия;  
(защото Твое е царството, и силата, и славата вовеки.) Амин.



# Св. Кирил Йерусалимски († 386 г.): Пет слова към новопросветените<sup>1</sup>

## Четвърто тайновъведително<sup>2</sup> поучение<sup>3</sup>:

**За Тялото и Кръвта Христови и четиво от посланието на апостол Павел до коринтяните: „Аз приех от Господа това, що ви и предадох“ и нататък (1Кор. 11: 23).**

1. Блаженият Павел достатъчно пълно ви е изложил учението за божествените тайнства, благодарение на които сте се удостоили да станете приобщени към Тялото и Кръвта Христови<sup>4</sup>. Той казва ясно, че нашият Господ Исус през нощта, когато бе предаден, взе хляб и поблагодари, преломи и каза: вземете, яжте, това е Моето тяло. И като взе чашата и поблагодари, рече: вземете, пийте, това е Моята кръв (1Кор. 11: 23 - 25). Когато прочее Той изяснява и казва за хляба това е Моето тяло, кой ще се осмели да отхвърли останалото? И когато Той е потвърдил и казал това е моята кръв, кой би се усъмнил, твърдейки, че не е Неговата кръв?

2. Ако някога в Кана Галилейска Той превърна водата във вино подобно на собствената Му кръв, нима е недостовечно, че може да превърне виното в кръв? Ако извикан на телесна сватба, Той извърши такова парадоксално чудотворство, не ще ли изповядваме, че Женихът дава на братята си много повече чрез наслаждението от Тялото и Кръвта Си?

3. Тъй че с цяла пълнота приемаме Тялото и Кръвта Христови: защото във вид на хляб ти се дава Тялото, а във вид на вино ти се дава Кръвта, за да станеш, приемайки Тялото и Кръвта Христови, приобщен към тях. Така ставаме и христовосци, когато Тялото и Кръвта Му се разпространят из нашите членове. Така ставаме - според блажения Петър - участници в божествената природа (2Петр. 1: 4).

4. Някога Христос, разговаряйки с юдеите, каза: ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, няма да имате живот в себе си (Иоан 6: 53). Онези обаче, тъй като не слушаха духовно Неговите думи, се възмутиха и се оттеглиха назад, мислейки, че ги призовава към човекоядство.

5. В Стария Завет имаше хлябове на приношението, но те, бидейки принадлежащи на Стария Завет, имаха своя край. В Новия Завет обаче има небесен хляб и чаша на спасението (Пс. 115: 4), освещаващи душата и тялото. Както прочее хлябът съответства на тялото, така и Словото<sup>5</sup> е сходно с душата.

6. Не си мисли прочее за хляба и виното като за обикновени неща, защото те стават по думата на Владиката Тяло и Кръв Христови. Не се подвеждай от сетивата си, но вярата ти да те води: не съди за нещата по вкуса си, а че изпълнен с непоколебима вяра, си станал достоен за тялото и кръвта Христови.

7. И блаженият Давид ще ти обясни тази сила, казвайки: ти приготви пред мене трапеза пред очите на враговете ми (Пс. 22: 5). Което е казал, това е: преди Твоето пришествие демоните приготвиха за хората трапеза осквернена<sup>6</sup>, опетнена и препълнена с дяволска сила, но след Твоето пришествие, Владико, Ти приготви пред мене трапеза. Когато човекът казва на Бога приготви пред мене трапеза, какво друго може да означава, освен тайнствена и умна трапеза, която Бог ни е приготвил насреща, срещу противника, т.е. срещу демоните? Още по-ясно: онази трапеза имаше общение с демоните, тази - общение с Бога. Помаза главата ми с елей: с елей е намазал главата ти на челото чрез печата, който имаш от Бога, за да стане отображение на печата, Божия светиня (Изх. 28: 36). И твоята чаша ме опиянява толкова силно: виждаш, че тук се говори за чашата, която Христос като взе в ръце и поблагодари, каза: това е кръвта, която се пролива върху мнозина за опрощаване на греховете (Мат. 26: 28).

8. Затова и Соломон, предсказвайки тази благодат, казва в Еклисиаст: иди, яж хляба си в благоразумие (Екл. 9: 7) - духовния хляб. Иди - това е спасителното и блажено призоваване - и пий виното си с благо сърце - духовното вино, и помажи главата си с елей - нали виждаш предсказано същото тайнствено помазание?. Във всяко време да ти бъдат дрехите бели, защото Бог има благоволение към твоите работи - защото преди да си пристъпил към благодатта, твоите работи са суета на суетите. Съблякъл вече старите дрехи и облякъл се в духовно белите, трябва да останеш облечен в бяло във всяко време. Изобщо не казваме, че трябва постоянно да се обличаш в бели дрехи, но е необходимо да се обличаш в наистина бели и светли, и духовни, за да кажеш по думите на блажения Исаия: душата ми ще се развесели в моя Господ; защото Той ме облече в спасителна одежда, надяна ми и дреха на благоразумието (Ис. 61: 10).

9. Вече като си се научил и убедил, че видимят хляб не е хляб - ако и на вкус да е сетивен, а Тяло Христово, и видимото вино не е вино - ако и да личи това от вкуса му, а Кръв Христова, за което в древност Давид е казал, пеейки, хляб, който укрепява сърцето на човека и масло, от което блести лицето му (Пс. 103: 15), укрепи сърцето си, като го възприемаш духовно, и развесели лицето на душата си. Като получаваш това откровение, пазейки съвестта си чиста и гледайки славата Господня, преминаваш от слава в слава (2Кор. 3: 18), в Христа Исуса, нашия Господ, Комуто подобава чест и сила, и слава вовеки веков. Амин!

Превод от старогръцки: Никола Антонов (текстът е предоставен с любезното съдействие на преводача)

<sup>1</sup> В древната християнска църква тайнството Кръщение се е наричало Просвещение (fotismos (гр.)). От тази дума произхожда и прилагателното новопросветен (neofotistos), което ще рече неотдавна просветен, новопокръстен. (бел. прев.)

<sup>2</sup> От mysterion (гр.) и ago (гр.) е съставена думата mistagogia, т.е. въведение в тайнствата, преподаване на учението за тайнствата, ръководене в познанието на тайнствата. (бел. прев.)

<sup>3</sup> Kateheo (гр.) огласявам, проповядвам. В частност - преподавам първоначално учение, наставление за приемане на тайнствата. (бел. прев.)

<sup>4</sup> Причастието (Евхаристията) е църковно тайнство, в което чрез действието на Светия Дух хлябът и виното се претворяват в Плът и Кръв Христови. Това не се разбира символично, а съвсем реално: хлябът и виното остават това, което са и стават Това, което не са били, т.е. Плът и Кръв Христови. Вярващите са призвани да Ги приемат по време на света Литургия. По този начин се извършва пълноценно съединението ни с Христос - Извора на вечния живот. Св. Причастие да не се бърка с антидора (или „нафората“, както неправилно се нарича на български). Антидорът или „нафората“ са (само) осветени частици хляб, но не и Плът и Кръв Христови. (бел. ред.)

<sup>5</sup> Logos (гр.) - т.е. Словото Божие, Синът Божий, Исус Христос чрез Тялото и Кръвта Си. (бел. прев.)

<sup>6</sup> Alisgeo (гр.) - правя нечист, осквернявам. Думата се среща у пророк Малахий (Малах. 1:7). (бел. прев.)